

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»**

ПРОТОКОЛ № 1

засідання Ради молодих вчених

Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України»

від «06» лютого 2025 року

Присутні: Голова Ради молодих вчених, м.н.с. Лушак В.В., заступник голови Ради молодих вчених, доктор філософії, м.н.с. Іванов Д.І., м.н.с. Моціяка О.П., аспірант Процюк А.С., аспірантка Срібняк М.І., аспірант Сергійчук Т.І.

Порядок денний:

1. Звіт про роботу Ради молодих вчених за 2024 р.
2. Про призначення нового секретаря Ради молодих вчених.
3. Пропозиції щодо змін до ОНП.

СЛУХАЛИ: Голову Ради молодих вчених Лушак В.В. про роботу РМВ за 2024 р.

Лушак В.В. зазначив, що Рада молодих вчених ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» активно сприяє науковому розвитку молодих дослідників, надаючи підтримку в їхній дослідницькій діяльності, поширюючи інформацію про наукові конференції та можливості публікації статей у фахових виданнях. Зокрема, 28 листопада 2024 року для аспірантів першого року навчання було проведено семінар на тему: «Основні етапи наукового дослідження та правила академічної доброчесності». Під час заходу обговорювалися ключові аспекти, зокрема: основні етапи підготовки дисертаційного дослідження, діловий етикет у спілкуванні зі співробітниками Інституту, вимоги до публікацій у фахових виданнях, можливості для публікацій за кордоном, а також створення та ведення профілів у наукових базах, таких як Google Scholar, ORCID, Academia.edu.

При Раді молодих вчених Інституту успішно функціонує «Школа молодого вченого», яка слугує платформою для вдосконалення професійних навичок і підвищення наукової обізнаності аспірантів. У 2024 році в рамках Школи молодого вченого відбулися два заходи, кожен із яких був присвячений актуальним темам, важливим для розвитку молодих науковців. Так, 16 травня 2024 року учасники обговорювали питання академічної доброчесності, можливостей академічної мобільності та підготовки й захисту дисертаційних досліджень. Захід пройшов під темою «Етика та мобільність у науковій діяльності: виклики та перспективи», охопивши такі ключові аспекти: основи академічної доброчесності, запобігання плагіату та дотримання етичних стандартів; академічна мобільність як інструмент професійного зростання, включаючи програми та гранти для молодих учених; етапи підготовки дисертаційного дослідження – від планування до захисту. 14 листопада 2024 року відбувся другий захід, основна увага якого була зосереджена на міжнародних

аспектах наукової діяльності. Темою зустрічі стало «Міжнародна інтеграція молодих науковців: можливості та інструменти». Учасники обговорили участь у міжнародних наукових заходах, зокрема ефективну презентацію власних досліджень; публікацію статей у фахових та міжнародних виданнях, зокрема вимоги, критерії й рекомендації; процедуру захисту дисертацій із врахуванням сучасних вимог і типових помилок.

Луцак В.В. підкреслив, що за звітний період наукова молодь Інституту була залучена до наступних наукових заходів: міжнародна наукова конференція «Європейський науковий дискурс Голокосту: сучасні виміри та перспективи досліджень» (12 листопада 2024 р.), міжнародна наукова конференція «Зовнішньополітичні орієнтації та пріоритети азійських країн у контексті нових геополітичних викликів першої чверті XXI століття» (11 червня 2024 р.); Всеукраїнська конференція індологів (16 травня 2024 р.); міжнародна наукова конференція «Австралія і Океанія в контексті глобальних викликів (2019-2024 рр.)» (11 червня 2024 р.); всеукраїнська наукова конференція «Політичні, економічні та ідеологічні фактори у світовій політиці: історія та сучасність» (29 березня 2024 р.).

СЛУХАЛИ: Пропозицію голови Ради молодих вчених Луцака В.В. щодо обрання нового секретаря РМВ.

Луцак В.В. повідомив, що у зв'язку зі звільненням у січні 2025 року Гаврилова В.О. виникла необхідність обрати нового секретаря РМВ. Він запропонував кандидатуру м.н.с. відділу країн Азії та Африки Моціяки О.П.

Рішення відкритого голосування щодо обрання Моціяки О.П. секретарем РМВ:

За – 6, проти – 0, утримались – 0.

СЛУХАЛИ: Пропозиції щодо оновлення Освітньо-наукової програми (ОНП) підготовки докторів філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія».

Луцак В.В. зазначив, що, враховуючи зауваження, висловлені під час попередньої акредитації ОНП у 2024 році, доцільно розглянути зміни до назв окремих освітніх компонентів. Зокрема, йдеться про дисципліни «Актуальні проблеми всесвітньої історії» та «Актуальні проблеми всесвітньої історії у сучасній історіографії», які мають схожі назви, що створює враження дублювання, хоча їхній зміст істотно відрізняється. Було підкреслено, що зміна назви другої дисципліни сприятиме чіткому розмежуванню її предметного поля та покращить логічну структуру програми.

У ході обговорення запропоновано три можливі варіанти нової назви дисципліни: «Сучасна історіографія всесвітньої історії», «Методологічні підходи та сучасна історіографія всесвітньої історії» та «Теорія і практика історіографічних досліджень».

Після обговорення члени Ради одноставно підтримали останній варіант – «Теорія і практика історіографічних досліджень». Обрана назва є більш універсальною та академічно точною, оскільки відображає подвійний характер

курсу – теоретичний і прикладний. Це дозволяє поєднати ознайомлення з основними теоретичними моделями історіографії із практичними навичками аналізу історичних текстів, інтерпретації наукових дискусій і критичного опрацювання джерел. Вона уникає тематичного обмеження лише сферою всесвітньої історії, відкриваючи можливість залучати приклади з історіографії української, європейської та світової історії. Назва також підкреслює науково-дослідницьку складову підготовки аспірантів, адже історіографічна компетентність є невід'ємною частиною дисертаційної роботи. Крім того, вона сприяє систематизації навчального процесу, забезпечуючи логічну послідовність між дисциплінами методологічного блоку програми.

УХВАЛИЛИ:

1. Призначити м.н.с. Моціяку О.П. секретарем Ради молодих вчених Інституту;

2. Підтримати пропозицію щодо зміни назви освітньої компоненти «Актуальні проблеми всесвітньої історії у сучасній історіографії» на «Теорія і практика історіографічних досліджень» та рекомендувати Вченій раді/ Проектній групі з удосконалення ОНП внести відповідні зміни до проекту оновленої Освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія».

Голова Ради молодих вчених Інституту,
молодший науковий співробітник

 Лушак В.В.

Секретар Ради молодих вчених Інституту,
молодший науковий співробітник

 Моціяка О.П.